

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування вищого навчального закладу)

Економічний факультет

(назва інституту / факультету)

Кафедра обліку, аналізу і аудиту

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«ОБЛІК І АУДИТ»

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Міжнародні економічні відносини»

(назва програми)

Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

(вказати: код, назва)

Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Економічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Розробники: Никифорак Ірина Іванівна, к.е.н., доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Профайл викладача <http://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-obliku-analizu-i-audytu/kolektyv-kafedry/nykyforak-iryna-ivanivna>

Контактний телефон +38(0372)522691

E-mail: i.nykyforak@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3953>

Консультації згідно з графіком

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Необхідною передумовою ефективного управління господарською діяльністю підприємства є створення належної інформаційної системи, основу якої складає бухгалтерська підсистема. За допомогою спеціальних прийомів облік формує інформацію про господарську діяльність підприємства та її результати у вигляді звітності. Інформація звітності необхідна різним групам користувачів для підготовки, обґрунтування та прийняття виважених управлінських рішень. Проведення незалежного аудиту дозволяє гарантувати зацікавленим користувачам надійність, достовірність та відсутність ризику викривлення інформаційних ресурсів.

Призначення навчальної дисципліни «Облік і аудит» полягає у вивченні основних конструкцій функціонування системи бухгалтерського обліку та аудиту. Дисципліна належить до циклу професійної підготовки обов'язкових компонент освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

2. Мета навчальної дисципліни «Облік і аудит» полягає у формуванні фундаментальних теоретичних знань і набутті практичних навичок з організації та ведення бухгалтерського обліку й проведення аудиту фінансової звітності, а також використання їх результатів як інформаційної бази для прийняття управлінських рішень.

3. Пререквізити. Вивчення навчальної дисципліни «Облік і аудит» базується на засвоєнні знань з таких навчальних дисциплін «Мікроекономіка», «Менеджмент», «Фінанси».

4. Результати навчання:

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» (освітня програма «Міжнародна економіка») вивчення дисципліни «Облік і аудит» сприяє формуванню таких компетентностей і програмних результатів навчання:

а) Загальні компетентності:

ЗК 9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Очікувані **програмні результати** після вивчення здобувачами навчальної дисципліни «Облік і аудит»:

ПРН 4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

ПРН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ПРН 19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН 21. Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд	с.р.	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. «Бухгалтерський облік господарської діяльності»					
Тема 1. Теоретичні основи бухгалтерського обліку	12	2	2	-	-	8
Тема 2. Метод бухгалтерського обліку	18	4	4	-	-	10
Тема 3. Бухгалтерський облік основних господарських процесів діяльності суб'єктів господарювання	18	4	4	-	-	10
Тема 4. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві	14	2	2	-	-	10
Тема 5. Облік активів та пасивів підприємства	24	6	6	-	-	12
Разом за змістовим модулем 1	86	18	18	-	-	50
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. «Аудит фінансової звітності»					
Тема 6. Аудит як форма контролю фінансово-господарської діяльності	14	2	2	-	-	10
Тема 7. Організація аудиту фінансової звітності	18	4	4	-	-	10
Тема 8. Методика аудиту фінансової звітності	18	4	4	-	-	10
Тема 9. Інформаційні ресурси обліку і аудиту в управлінні підприємством	14	2	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	64	12	12	-	-	40
Усього годин	150	30	30	-	-	90

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

Самостійна робота здобувача з дисципліни «Облік і аудит» спрямована на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає такі види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, що виносяться на самостійне вивчення та самостійне вирішення практичних ситуацій.

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Теоретичні основи бухгалтерського обліку	8
2.	Метод бухгалтерського обліку	10
3.	Бухгалтерський облік основних господарських процесів	10
4.	Організація бухгалтерського обліку на підприємстві	10
5.	Облік активів і пасивів підприємства	12
6.	Аудит як форма контролю фінансово-господарської діяльності	10
7.	Організація аудиту фінансової звітності	10
8.	Методика аудиту фінансової звітності	10
9.	Інформаційні ресурси обліку і аудиту в управлінні підприємством	10
	Разом	90

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Методи навчання:

МН 1 – вербальні методи (лекція, дискусія, бесіда, пояснення, розповідь);

МН 2 – практичні методи (практичні та ситуаційні завдання);

МН 3 – наочні методи (презентації, ілюстрації, відеоматеріали);

МН 9 – робота з інформаційними ресурсами (з нормативною базою, науковою та навчально-методичною літературою, інтернет-ресурсами);

МН 10 – самостійна робота над індивідуальним завданням за програмою навчальної дисципліни;

МН 11 – дистанційне навчання з використанням онлайн-платформ.

7. Контроль та оцінювання результатів навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни

Контрольні заходи охоплюють поточний та підсумковий контроль знань здобувача. Поточний контроль здійснюється з метою перевірки досягнення програмних результатів за окремими темами під час проведення практичних (лабораторних) занять з урахуванням самостійної роботи здобувача. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання підсумкових навчальних досягнень здобувачів.

Методи оцінювання:

МО 1 - фронтальне опитування;

МО 2 - індивідуальне опитування;

МО 10 - розв'язування практичних ситуацій;

МО 11 – тестування;

МО 13 - модульні контрольні роботи.

Критерії оцінювання результатів навчання.

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням оголошених термінів виконання без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (мінус 1 бал за кожен день порушення дедлайну).

Академічна доброчесність. Здобувачі повинні самостійно виконувати навчальні завдання. Письмові роботи перевіряються на плагіат і допускаються до захисту із текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час виконання контрольних заходів заборонено і призводить до незадовільного оцінювання.

Відвідування занять. Обов'язковою умовою виконання навчального плану є відвідування практичних (лабораторних) занять. За об'єктивних причин навчання може відбутись за індивідуальним графіком чи у он-лайн форматі.

Критерії оцінювання:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладання матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; правильність проведення розрахунків; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Результати поточного оцінювання навчальних досягнень відображаються у *Журналі обліку успішності* викладача.

Розподіл балів, які отримують здобувачі:

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)											Кількість балів (екзамен)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	МК2	T6	T7	T8	T9	МК 2		
4	4	4	4	4	10	5	5	5	5	10	40	100

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю (30 балів за 1 змістовий модуль та 30 балів за 2 змістовий модуль) і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (здачі екзамену).

З навчальної дисципліни «Облік і аудит» проводиться семестровий *екзамен*. Здобувач отримує завдання, що містить теоретичні питання, тестові завдання, визначення термінів з глосарію та виробничу ситуацію.

У 40 балів, що можливо отримати на екзамені, входить: 2 теоретичних питання по 10 балів (сумарно 20 балів), 5 тестів по 1 балу (сумарно 5 балів), визначення 3 термінів - по 1 балу (сумарно 3 бали), виробнича ситуація (12 балів).

10 балів ставиться за повне розкриття теоретичного питання. У випадку неповної відповіді зберігається відсоткове відношення розкриття відповіді та бального оцінювання.

12 балів здобувач отримає за повне та правильне (відповідно до чинного законодавства; без математичних помилок) розв'язання виробничої ситуації.

Після підготовки здобувачами конспекту відповіді та розв'язання задачі відбувається його усна відповідь викладачеві. В процесі цього здобувачу можуть бути задані додаткові питання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка на національній шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення
відмінно	A (90-100)	відмінно
добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
незадовільно	FX (35-49)	незадовільно з можливістю повторного складання
	F (1-34)	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Оцінкою «А» оцінюється повна та аргументована відповідь на теоретичне питання, правильне розв'язання виробничої ситуації, правильна відповідь на тестові питання та сформульовані правильні визначення термінів з глосарію. Відповіді повинні розкривати суть матеріалу, що свідчить про вміння аналізувати матеріал та робити змістовні висновки. Відповідь повинна бути чіткою, логічною і послідовною.

Відповідь оцінюється на «В» за умови такого розкриття теоретичного питання білету та тестових завдань, понять з глосарію, а також розв'язання виробничої ситуації, які містять неточності, що не суттєво впливають на зміст завдання.

Відповідь оцінюється на «С» за умови повного та правильного розкриття питання білету або правильного розв'язання виробничої ситуації, але у відповіді недостатньо правильно сформульовано визначення з глосарію. У той же час тестові завдання вирішені на належному рівні.

Якщо підхід викладення матеріалу правильний, але виявляється недостатнє його розуміння, допускаються окремі неточності, виставляється оцінка «D».

Відповідь оцінюється на «Е» у випадку правильного підходу до викладення теоретичного матеріалу та відповідей на тестові завдання.

В усіх інших випадках відповідь оцінюється на «Fх».

8. Рекомендована література

1. Аудит (основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту): підручник / За ред. В.В. Немченко, О.Ю. Редько. К.: Центр учбової літератури, 2012. 540 с.
2. Аудит: навчальний посібник / А.О. Баранова, Т.А. Наумова, А.І. Кашперська. Х.: ХДУХТ, 2017. 246 с.
3. Аудит: навчальний посібник / Г.М. Колісник, В.Є. Слюсаренко. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2015. 296 с.
4. Аудит: підручник (в двох частинах) / за ред. Грушко В.І./ Браул О.М., Шепелюк В.Н., Ільїна С.Б., Юнацький М.О., Хорошенюк А.П., Братул Т.В., 4-те вид. доп. і перероб. К.: Видавництво Ліра-К, 2019. 324 с.
5. Аудит: підручник / М.О. Никонович, К.О. Редько, за ред. Є.В. Мниха. Київ: КНТЕУ, 2014. 748 с.
6. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / Т. В. Давидюк [та ін.] ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Х. : Гельветика, 2016. 392 с.
7. Бухгалтерський облік в Україні: навч. посібник / Хом'як Р.Л., Лемішовський В.І., Воськало В.І., Мохняк В.С. Львів: Бухгалтерський центр «Ажур», 2010. 440 с.
12. Верхоглядова Н.І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: навч. посібник К.: ЦУЛ, 2010. 528 с.
15. Гордієнко Н.І. Аудит, організація і методика: навч. посіб. / Н.І.Гордієнко, О.В.Харламова, Ю.І.Мізік, О.О.Конопліна. Харків: ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, 2017. 319 с.
16. Облік, аналіз, аудит і оподаткування: навч.-метод. посібник / А.І.Вергун, Т.В.Костах, Т.М.Ковальчук, М.А.Проданчук, І.І.Никифорак; за заг. ред. д.е.н., проф. Т.М.Ковальчук. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2020. 520 с.
17. Облік і аудит: навч. посібник / Т.М.Ковальчук, І.І.Никифорак; за ред. Т.М.Ковальчук. Вид. 2-ге, доп. та перероб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 316 с.
18. Облік і аудит: навч.-метод.посіб./ Є.В. Калюга та ін. Київ, 2019. 374 с.
19. Облік і аудит: навч. посібник / Н. П. Банера, Л. О. Гелей, С.М. Пилипенко, В. П. Мороз; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О.І. Скаско. Львів : Растр, 2017. 504 с.
20. Облік і аудит: практикум / Укл. Т.М.Ковальчук, І.І.Никифорак. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 148 с.
21. Огійчук М.Ф., Рагуліна, Новіков І.Т. Аудит: навч. посіб. Вид. 4-те, перероб. і доп. К.: Алерта, 2020. 852 с.
22. Плаксієнко В. Я. , Верига Ю.А. Облік, оподаткування та аудит: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури. 2019. 509 с.
23. Скоробогатова Н. Є. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / Н. Є.Скоробогатова; Нац. техн. ун-т України «КПІ ім. Ігоря Сікорського». Київ : Політехніка, 2017. 248 с.
24. Ткаченко Н.М. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. 2-ге вид., доповн. і перероб. К.: Алерта, 2020. 192 с.
25. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський, фінансовий облік, оподаткування і звітність: навч. посібник. К.: Алерта, 2011. 923 с.
26. Фінансовий облік: підручник / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Р. О. Мельник, Н. Я. Микитюк, Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р.В. Романів. 4-те вид., допов. і перероблене. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 418 с.

9. Інформаційні ресурси

1. Сайт Верховної Ради України: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Сайт Міністерства Фінансів України: <https://mof.gov.ua>
3. Сайт Державної податкової служби України: <http://tax.gov.ua>
4. Сайт Державної Аудиторської служби України: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>
5. Сайт Міжнародної Федерації Бухгалтерів (МФБ): [https:// www.ifac.org](https://www.ifac.org)
6. Сайт Асоціації дипломованих сертифікованих бухгалтерів (АССА): <https://www.accaglobal.com>

7. Сайт Інституту внутрішніх аудиторів (ІА): [https:// www.global.theiia.org](https://www.global.theiia.org)
8. Сайт Американського інституту дипломованих громадських бухгалтерів (AISPA):
[https:// www.aicpa.org](https://www.aicpa.org)
9. Сайт Аудиторської Палати України: <https://www.apu.com.ua>
10. Сайт статистичної звітності емітентів України: <https://www.smida.gov.ua/db/emitent>